

Aan het college van B en W
van de gemeente Borsele
Stenevate 10
4451 AA Heinkenszand

Nisse, 28 februari 2012

onderwerp: verbetering begraafplaatsen

Geacht College,

De BZZB is tevreden dat er rust lijkt gekomen bij burgers na de onvrede over de aanpak van vernieuwing en verbetering van de begraafplaatsen in het kader van nieuw begraafbeleid. Dit komt zeker ook doordat er een luisterend oor en enige beweging in de besluitvorming van de kant van B en W mogelijk bleek. Onze waardering daarvoor.

Het positief oppakken van het aanbod van de werkgroepen begraafplaatsen zal bijdragen aan meer wederzijds begrip voor beleid. De waarden die de begraafplaatsen vertegenwoordigen voor nabestaanden, dorpsidentiteit, cultureel erfgoed en natuur kunnen nu meer gemeengoed worden en directer gedeeld en gekoesterd. Het is naar onze mening van belang dat een deskundige van SLZ (Stichting Landschapsbeheer Zeeland) in de beginfase die waarden met de werkgroepen in kaart brengt. De gemaakte afspraken in het overleg 26 januari 2012 staan borg voor een goede opzet en ontwikkeling. Wij hopen dan ook dat de proef met de werkgroepen glansrijk zal slagen en dat in andere dorpen het voorbeeld gevolg gaat worden.

Rest ons nog het probleem van het asfalteren van de paden. Bij herhaling en vanaf het begin (brief 8 juli 2009 nog vóór het raadsbesluit) heeft de BZZB kanttekeningen geplaatst bij deze aanpak voor de verbetering van de begaanbaarheid.

Het is niet zo dit onderwerp geen aandacht heeft gekregen. Ook hier is na geuite bedenkingen over de uitvoering nagedacht. Er is zelfs op 21 januari 2012 een bezichtiging op de begraafplaats Borsele geweest. Volgens de wethouder vonden de bezoekers bij de inloop op enkele uitzonderingen na het asfalt afgestrooid met lichtgekleurd grind 'mooi'. Dat heeft B en W op 31 januari doen besluiten het asfalteren voort te zetten. Het besluit is snel genomen en staat toch los van het traject van bezichtiging en overleg met betrokken bezwaarmakers. Zowel de wijze van de afrondende communicatie als de afweging en conclusie ontgaan ons. Om die reden vragen wij opnieuw aandacht voor dit onderwerp.

Wat betreft besluitvorming memoreren wij het traject van besluitvorming:

- de gemeenteraad besluit op 16 juli 2009 tot asfalteren; dit is een apart besluit waarop een burgerinitiatief mogelijk is (dat betekent 50 handtekeningen per dorp)
- de wethouder wil overleg voeren met de dorpsraden en zegt dat zij al of niet instemmen
- de wethouder verklaart in de gemeenteraad, dat indien de meeste (in persbericht/ raadsverslag alle) inwoners van een dorp tegen zijn, er vanaf gezien kan worden
- een raadslid bepleit bezichtiging van resultaat op begraafplaats Borsele om beeld te geven van voorgenomen uitvoering

Is het nu zo dat de dorpsraden akkoord zijn? Dat is ons niet duidelijk. De bezwaren tegen het asfalteren heeft de BZZB al vaker geuit. Voor de goede orde herhalen we ze nog één keer.

- Asfalt, hoe mooi ook uitgevoerd, is een wezensvreemd element op een begraafplaats. Het is geen duurzaam materiaal (afvalproduct ontstaan bij olieverwerking dat slechts voor wegen gebruikt kan worden), het is alleen tegen hoge kosten te verwijderen en kan dan slechts gebruikt als onderlaag voor ander asfalt. Aanbrengen zal betekenen dat het asfalt voor altijd blijft.
- asfalt valt niet toe te passen in een natuurlijke kringloop waarvan een begraafplaats bij uitstek het voorbeeld is
- drielagen dik penetratieasfalt afgestrooid met grind vraagt regelmatig onderhoud; het grind verdwijnt, geeft sporen, onkruid blijft en moet chemisch bestreden worden (oplettende bezoekers hebben dit bij de bezichtiging al kunnen waarnemen)
- het asfalt zelf is ook niet onderhoudsvrij (zie raadsbesluit 16 juli 2009)
- het asfalt is heel slecht voor bomen die (vooral langs het hoofdpad) juist kenmerkend en beeldbepalend voor onze begraafplaatsen zijn, de paden blijven smal indien je dit wilt ondervangen, maar het redt de wortels niet
- de randen van asfalt zijn of worden scherp; overgangen van asfalt/gras en asfalt/grind kunnen onneembaar worden voor gehandicapten/ aanvoer materiaal
- er ontstaan putten en sporen, die zich vullen met water e.d. (oplettende bezoekers hebben dit al kunnen vaststellen)
- de overgang bij de entree, het hek en pad moeten vrijwel zeker aangepast en verliezen hun authenticiteit en historische karakter
- verschil in aanpak hoofd- en zijpaden garandeert niet de 'verbeterde' bereikbaarheid van de graven
- het probleem van groenbeheer en begrafenisondernemers met hun grotere materieel lijkt niet ondervangen (zoals al zichtbaar in Borssele). Ligt een aanpassing van het materiaal of werkwijze niet meer voor de hand dan de begraafplaatsen ingrijpend aan te passen, met in- en uitgang, rotondes, verschil in aanleg, aanpassing beplanting soms ten koste van waardevolle beplanting?
- het is een kostbare onderneming

De BZZB bepleit andermaal het asfalteren van de paden te heroverwegen. Wij zijn een grote voorstander van gewalst fijn grind, dat een authentieke uitstraling heeft en goed begaanbaar is en dat ook blijft bij enig onderhoud. Wij zien een rol voor de dorpsraden om met de gemeente na te gaan of de argumenten vóór asfalteren de doorslag geven en deze afweging opnieuw te maken. De dorpsraden als vertegenwoordigers van de gebruikers moeten zich afvragen of deze ingreep noodzakelijk is en wat het oplevert. Soms is het beter te besluiten de paden met rust te laten als een verbeterde aanleg niet mogelijk is. Er zijn beslist andere mogelijkheden om de problematiek van gehandicapten of bezoekers die slecht ter been zijn te ondervangen. Bij de enkele begraafplaats waarvoor verbetering dringend is, zou een goed aangelegd gewalst pad een mooi proefproject kunnen zijn.

Wij hopen op een open en positieve afronding van dit project. Ondertussen is het een gezamenlijk streven om de Borselse begraafplaatsen mooi en authentiek te laten door ze te verbeteren met behoud van hun identiteit en sfeer.

Met vriendelijke groet,

i.a.a: gemeenteraad, dorpsraden, werkgroepen begraafplaatsen en pers